

گزینه ۴) انتخاب طبیعی که در آن یکی از فتوتیپ‌های آستانه‌ای بر فتوتیپ‌های دیگر ترجیح داده می‌شوند، انتخاب جهت‌دار است، در این نوع انتخاب طبیعی "صفت" مقدار ندارد، بلکه "افراد دارای آن صفت" که شایستگی ۱ دارند، فراوانی آن آلل را در جمعیت افزایش می‌دهند. در صورتی که در رابطه با صفت مورد نظر می‌دانیم ممکن است نمودار در جهت کاهش یا افزایش آن باشد.

بررسی انواع انتخاب طبیعی			
انتخابها	انتخاب در جهت افزایش شانس بقا	افزايش هموzigوت ها	افزايش فراوانی هتروزیگوت ها
انتخاب طبیعی	معمولًا + و گاهی -	؟	؟
انتخاب جهت‌دار	+	؟	؟
انتخاب پایدار کننده	+	+	-
انتخاب گسلنده	+	+	+
برتری افراد ناخالص	+	-	-
انتخاب وابسته به فراوانی	+	؟	؟

۶-

هورمونی که بر روی میوه‌های تربیلوبیئدی تأثیر می‌گذارد و موجب رشد و نمو آن‌ها می‌شوند ژیبرلین می‌باشدند. که همانند اکسین با اثرگذاری بر دیواره سلولی سلول‌های ساقه موجب طویل شدن این اندام می‌شوند. دقت کنید که دیواره سلولی گیاهان بخش‌های سلولی که کربوهیدراتی هستند در سیمانی متصل از بروتین‌ها و سایر کربوهیدرات‌ها قرار گرفته‌اند.

۷-

بخش مشخص شده حداکثر فشار سیستولی سرخرگ‌های قلبی می‌باشد که این حداکثر فشار ناشی از حداکثر فشار انقباض بطن‌ها و در نتیجه بیشترین مصرف ATP آن‌ها می‌باشد. در نمودار الکتروکاردیوگرام حداکثر انقباض بطن‌ها در کمی قبل از ابتدای موج T رخ می‌دهد. برای تمرین هم که شده سایر گزینه هارو خودتون تحلیل کنید. می‌توانید تشریح سایر گزینه هارا در کanal تلگرام‌مون مشاهده کنید.

Telegram.me/biology7 or @biology7

۸-

هر چهار مورد صحیح است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه (الف) دقت کنید که با افزایش فعالیت ترشحی سلول‌های درون‌ریز بخش مرکزی غده‌ی فوق کلیه مقدار هورمون‌های ستیزوگریز یعنی نوراپی و اپسی نفرین بالا می‌رود و این هورمون‌ها با تنک کردن سرخرگ‌های آوران و به نوعی مهار دستگاه دفع ادرار باعث کاهش حجم ادرار می‌شوند.

گزینه (ب) وقتی می‌گوید غلظت کلسیم سیستولن افزایش پیدا کند یعنی اینکه ماهیچه منقبض شود. وقتی ماهیچه‌های حلقوی سرخرگ‌های آوران منقبض شوند، از قطر سرخرگ‌های آوران کمتر می‌شود و مقدار تراوش هم کمتر می‌شود و از حجم ادرار هم کاسته خواهد شد.

گزینه (ج) دری افزایش آگزوسیتوز از آکسون‌های هیپوفیزیسین، انتظار داریم هورمون اکسی‌توسین یا ضد ادراری در خون مقدارش افزایش پیدا کنند. با افزایش هورمون ضد ادراری مقدار باز جذب آب به خون نیز بیشتر می‌شود و از مقدار آب ادرار کاسته می‌شود و در مجموع از حجم ادرار کاسته خواهد شد.

گزینه (د) بیماری انگلکو که در آن گلیبول‌های قرمز تخریب می‌شود مالاریا می‌باشد که در آن آغازی پلاسموڈیوم فالسپاراوم نقش دارد. در بیماری مالاریا فرد عطش شدید و عرق شدید می‌کند، به نوعی آب زیادی از دست می‌دهد و برای جیران این آب از دست رفته ما دفع آب را از طریق کلیه‌ها و ادرار کمتر می‌کنیم و از حجم ادرار هم کاسته خواهد شد.

۹-

آمیزش یک فرد ناخالص با یک فرد خالص مغلوب به صورت $Bb \times bb$ بوده و احتمال پیابش فرزندی ناخالص $\frac{1}{2}$ است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱)

$$Bb \times Bb \rightarrow \frac{1}{4} BB + \frac{1}{2} Bb + \frac{1}{4} bb$$

گزینه (۳)

$$BB \times bb \rightarrow \frac{1}{1} Bb$$

گزینه (۴)

$$Bb \times bb \rightarrow \frac{1}{2} Bb + \frac{1}{2} bb$$

۲۰ آزمون جامع زیست شبیه‌ساز کنکور (تک رقم‌ها)

۱۶

۴۳۲۱

حرکت‌هایی که تحت تأثیر محرک‌های غیر محیطی و درونی رخ می‌دهد حرکت‌هایی هستند که از محیط القا نشده‌اند و حرکت‌های غیرالقایی به شمار می‌روند. مثل حرکت‌های پیچشی در برگ‌ها

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) بهنظر شما در بخش‌های فاقد متابولیسم گیاه حرکت فقط در اثر محرک درونی است؟ خیر ممکن است که تغییر میزان رطوبت هوا باعث حرکت شود.

گزینه ۲) حرکت‌های القایی نیز می‌توانند سبب حرکت در گیاهان شوند و الزاماً هر حرکتی در گیاهان خود به خودی نیست. حرکت‌های القایی به دو دسته حرکت‌های فعل و غیرفعال تقسیم می‌شوند.

گزینه ۳) حرکت‌های غیرفعال تحت تأثیر محرک‌های محیطی و القایی هستند اما انرژی زیستی مصرف نمی‌کنند. مثلاً تغییر رطوبت هوا محرکی محیطی است که می‌تواند سبب بازشدن غیرفعال هاگدان‌های گیاه شود.

در بخش‌های غیرزنده‌ی گیاه		مثال	تفصیل	آنچه
آنچه	تفصیل			
باز شدن هاگدان و پراکنده شدن هاگ‌ها	باز شدن میوه‌ها در اثر تغییر میزان رطوبت هوا (به منظور انتشار دانه)			
رشد نابرابر بخش‌های مختلف یک اندام	در اثر عوامل درونی گیاه ← مانند			
تغییر در حجم سلول به علت جذب یا از دست دادن آب				
علت: سرعت رشد در بخشی از ساق، در هر زمان بیشتر از سایر بخش‌هاست.	مانند ← پیچش			
پیچش نوک برگ گیاهان تیره پروانه‌واران				
ویژگی: مستقل از محرک بیرونی انجام می‌شود.				
ویژگی: در اثر تحریک محرکی بیرونی انجام می‌شود.				
پاسخ اندام‌های در حال رویش به محرک خارجی مانند نور، گرما، آب، مواد شیمیایی و جاذبه زمین	گرایشی			
مثال: نورگرایی، زمینگرایی، شیمیگرایی و ..				
حرکت سلول‌های گیاهی به سمت روشنایی. بعضی مواد شیمیایی و غیره	ناکنیکی			
مثال ← حرکت گامت نر (آنتروزویید خزه و سرخس به سمت تخمه)				
شب تنجی ← برگ‌چه‌های گل‌ابریشم و افacia و گل‌های بعضی گیاهان				
لرزه تنجی ← گیاه حساس	تنفسی			
بساوش تنجی ← برگ گیاهان گوشت‌خوار مانند دیونه				

۴۳۲۱

انتخاب طبیعی که در آن فنوتیپ‌های حد واسط بر فنوتیپ‌های دیگر ترجیح داده می‌شوند، انتخاب پایدارکننده است، باید یه نکته خیلی مهم رو به خاطر به بسیارید :

در همه‌ی انواع انتخاب طبیعی، افراد مغلوب از جمعیت حذف می‌شوند (حذف آلل مغلوب) که این یعنی طی نسل‌ها فراوانی آلل مغلوب دچار تغییراتی می‌شود.

گزینه ۱) انتخاب طبیعی که در آن فنوتیپ‌های آستانه‌ای بر فنوتیپ‌های دیگر ترجیح داده می‌شوند، انتخاب گسلنده است، در انتخاب گسلنده جمعیت به دو گروه تقسیم می‌شود، این دو گروه در برخی موقعیت بر اثر گونه‌زایی از یکدیگر جدا می‌شوند. (ساز و کار جداکننده گونه‌ها که همان سدهای پس زیگوتی و پیش زیگوتی هستند برای گونه‌زایی باید به وجود بیانند تا خزانه‌ی زنی دو گروه از هم جدا شود.)

گزینه ۲) در انتخاب پایدارکننده به دلیل ثبات محیط، نیازی به سازگاری‌های جدید با توجه به تغییرات اندک محیط در هر نسل نیست.

۲۰ آزمون جامع زیست شبیه‌ساز کنکور (تک رقمه‌ها)

چند مورد از موارد زیر در کاهش حجم ادرار یک فرد بالغ موثر است؟

- (الف) افزایش فعالیت ترشحی سلول‌های درون ریز بخش مرکزی غده‌ی فوق کلیه.
- (ب) افزایش غلظت کلسیم سیتوسول ماهیچه‌های حلقوی سرخرگ‌های آوران کلیه.
- (ج) افزایش فعالیت اکزوستوزی آکسون‌های امتداد یافته تا غده میوپیز پسین.
- (د) ابتلا به نوعی بیماری انگلی که در آن گلبول‌های قرمز خون تخریب می‌شوند.

۴ (۴۰)

۳ (۳۰)

۲ (۲۰)

۱ (۱۰)

با توجه به الی‌های B و a که در خرگوش به ترتیب مربوط به رنگ سیاه (غالب) و رنگ قهوه‌ای (مغلوب) هستند.....

- (۱) از آمیزش دو فرد ناخالص با یکدیگر احتمال به وجود آمدن یک فرد خالص غالب $\frac{1}{2}$ است.

- (۲) در آمیزش یک فرد ناخالص با یک فرد خالص مغلوب، احتمال پیدایش یک فرزند ناخالص $\frac{1}{2}$ است.

- (۳) از آمیزش یک فرد خالص غالب با یک فرد خالص مغلوب، احتمال به وجود آمدن یک فرد ناخالص $\frac{1}{4}$ است.

- (۴) از آمیزش یک فرد ناخالص با یک فرد خالص مغلوب، احتمال به وجود آمدن یک فرد خالص غالب، $\frac{1}{4}$ است.

در چرخه‌ی زندگی کاهوی دریایی هر سلول فاقد کروموزوم‌های همتای ..... زائدی‌های سیتوپلاسمی،.....

- (۱) دارای - توانایی همچوشه و لفاح با سلول‌های نظری خود را دارد.

- (۲) دارای - به ساختار بر سلولی تولید کننده گامت تبدیل می‌شود.

- (۳) فاقد - از میوز سلولی با دو مجموعه کروموزوم حاصل می‌شود.

- (۴) فاقد - حاصل تقسیم میتوز سلولی با یک مجموعه کروموزوم است.

در جاندار مورد مطالعه‌ی ژاکوب و مونو با توجه به اپان لک هرگاه ..... ممکن نیست .....

- (۱) عامل تنظیم کننده به بروتین تنظم کننده متصل شود - غلظت هر سه آنزیم اپان لک همانگ افزایش پابد.

- (۲) اپرатор توسط پروتئینی مهارکننده اشغال شده باشد - یکی از مراحل فرآیند واکنش‌های رونویسی انجام شده باشد.

- (۳) آنزیم‌های مربوط به جذب و تجزیه لاکتون موجود باشد - دو رشته‌ی الگو و غیر الگو DNA از هم گسترش شود.

- (۴) اولین لاکتون در غیاب گلوکز جذب شود - گروهی از آنزیم‌های اپان سبب این جذب شده باشند

چند مورد از موارد زیر جمله مذکور را به درستی تکمیل می‌کند؟

در انسان بالغ، انسداد مجرای خروجی صفراء، می‌تواند .....

- (الف) جذب گروهی از ویتامین‌های محلول در چربی را با اختلال مواجه کند.

- (ب) غلظت یون کلسیم موجود در سیاهرگ خروجی از روده را کاهش دهد.

- (ج) از شدت گروهی از حرکات روده که منجر به جلو راندن غذا می‌شود بکاهد.

- (د) مقدار چربی در اطراف باکتری‌های تولید کننده هیدروژن سولفید را افزایش دهد.

- (۱) یک مورد (۲) دو مورد (۳) سه مورد (۴) چهار مورد

..... ساده‌ترین نوع یادگیری در جانوران .....

- (۱) برخلاف حل مسئله، فقط در محدوده‌ی خاصی از زندگی جانوران رخ می‌دهد.

- (۲) برخلاف نقش پذیری، ارتباط تنگاتنگی با غریزه و ژن‌های به ارت رسیده دارد.

- (۳) همانند الگوی عمل ثابت، در افراد مختلف یک گونه به یک شکل انجام می‌شود.

- (۴) همانند شرطی شدن کلاسیک، در کاهش هزینه‌های مصرفی و افزایش بازده عمل می‌کند.

..... در همه‌ی گیاهان .....

- (۱) فاقد سلول‌های مرده‌ی انتقال دهنده شیره خام، هر ساختار تولید کننده گامت پخش‌های چند سلولی نز و ماده ایجاد می‌کند.

- (۲) دارای سلول‌های مرده‌ی انتقال دهنده شیره خام، یک یا چند عدد لبه در رساندن مواد غذایی به ریان نقش دارند.

- (۳) با توانایی مضاعف کردن سانتیبولهای خود، ساختار تولید کننده هاگ در ابتدای رویش به گامتوفیت واسته است.

- (۴) با توانایی تولید گامت ماده در ارکگن، ساختار تولید کننده گامت در بخشی از ساختار اسپورووفیت تمایز می‌پابد.

عامل تغییر دهنده ساختار ژنی که به منظور اشتراق گونه‌ها در طی گونه‌زایی دگرگیمه‌نی متوقف می‌گردد، همواره .....

- (۱) در جهت کاهش تفاوت‌ها بین دو جمعیت عمل می‌کند.

- (۲) تنوع ژنتیکی را در جمعیت مبدأ و مقصد افزایش می‌دهد.

- (۳) در ایجاد صفات جدید در جمعیت‌های مختلف بی تأثیر است.

- (۴) با گذشت زمان موجب شبیه شدن خزانه‌ی ژنی دو جمعیت می‌شود.

پاسخنامه تشریحی آزمون (۱)

۱ - ۴ ۳ ۲ ۱

(هر ۴ مورد نادرست است)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه (الف) جانورانی که فقط سلول‌های پوششی درونی رگ‌ها و قلب با خون در تماس مستقیم است، جانورانی هستند که خون از انتهای برخی از رگ‌های آن‌ها خارج نمی‌شود و خون آن‌ها فقط در رگ‌ها جاری است یعنی جانوران دارای گردش خون بسته.

کرم خاکی از بی‌مهره‌ها و سایر مهره‌داران گردش خون بسته دارند.

آیا در کرم خاکی که سیاه‌گاهی آن فقط از اندام‌ها به سمت قلب می‌روند، خون روش مشاهده می‌شود؟
خیر، کرم خاکی سیاه‌گی با خون روش ندارد، همچنین در ماهی‌ها نیز سیاه‌گی با خون روش مشاهده نمی‌شود.

گزینه (ب) داشتن دو مسیر مجزا برای گردش خون، یعنی گردش خون مضاعف.

جانورانی که گردش خون مضاعف ندارند، یعنی جانوران دارای گردش خون باز یا گردش خون بسته از نوع گردش خون ساده یا کلاً گردش خون ندارند.
خرچنگ دراز که گردش خون باز دارد، خون خارج شده از حفرات قلب، روش و دارای اکسیژن زیاد می‌باشد و دی‌اکسید کربن بالای ندارند.

گزینه (ج) در انسان سیاه‌گ کبدی که خون تیره دارد می‌تواند در کبد شبکه مویرگی کامل تشکیل دهد. اما انسان سمت چپ قلبش دارای سیاه‌گ‌هایی است که خون روش را به قلب وارد و به وسیله سرخرگ آنورت خون روش را از قلب خارج می‌کند و به اندام‌ها می‌برد.

گزینه (د) جانورانی که خون از انتهای برخی از رگ‌های آن خارج می‌شود، جانوران دارای گردش خون باز می‌باشند. آیا حشرات که گردش خون باز دارند، سطحی ویژه برای تبادلات گازی خون هم دارند؟ دقت کنید که در حشرات همولنف در حمل گازهای تنفسی نقشی ندارد.

۲ - ۴ ۳ ۲ ۱

همه سلول‌های زنده‌ی بدن انسان یون سدیم را به کمک پمپ سدیم – پتانسیم با مصرف ATP از درون سلول به مایع میان سلولی خارج و یون پتانسیم را از مایع میان سلولی به درون سلول وارد می‌کنند. به دلیل اینکه مقدار یون سدیم در خارج سلول همواره بیشتر از درون سلول است و یون سدیم براساس شیب غلظت وارد سلول می‌شود و بايد برای حفظ تعادل یون‌ها با صرف ATP در خلاف جهت شیب غلظت این یون را به مایع میان سلولی وارد کنیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) سلول‌های دارای قدرت انقباض در چشم سلول‌های ماهیچه‌ای هستند و دقت کنید که همه این سلول‌ها، سلول‌های ماهیچه‌ی صاف نیستند که از دستگاه عصبی خود مختار عصب بگیرند. سلول‌های ماهیچه‌ای اسکلتی هستند و از دستگاه عصبی پیکری عصب‌دهی می‌شوند.

گزینه (۲) سلول‌های مژکداری که پیام عصبی در گوش تولید می‌کنند، شامل سلول‌های مژکدار موجود در حلق‌ون گوش که پیام شنوایی را تولید می‌کنند و سلول‌های مژکدار موجود در مجرای نیم دایره‌ای گوش که پیام‌های تعادلی را تولید می‌کنند، هستند. اما دقت کنید که فقط پیام‌های شنوایی ابتدا به تالاموس ارسال می‌شوند و پیام‌های تعادلی به مخچه می‌روند در حد کتاب درسی.

گزینه (۳) سلول‌های قرار گرفته در بافت‌های تشکیل دهنده‌ی زبان سلول‌های گیرنده هستند که می‌توانند در تولید و انتقال پیام عصبی نقش داشته باشند، اما باید دقت کنید که سول‌های نگهبان سلول‌هایی هستند که پیام عصبی را تولید و ارسال نمی‌کنند.

۳ - ۴ ۳ ۲ ۱

موارد الف و ج نادرست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه (الف) نخستین جانوران مهره‌دار، لامپری‌ها از شاخه‌ی مهره‌داران می‌باشند که این ماهی‌ها فاقد بافت استخوانی هستند و سلول‌های خونی خودشان را در بافتی غیر از استخوان (سخت‌ترین نوع بافت پیوندی) تولید می‌کنند. (رد گزینه (الف))

گزینه (ب) نخستین مهره‌داران تخم گذار، ماهی‌ها هستند که در ماهی‌های ابتدایی آمونیاک دفع می‌شود و آمونیاک فاقد اسکلت کربنی است. پس دفع ماده‌ی زائد نیتروژن دار دارای اسکلت کربنی دور از انتظار است. (تأیید گزینه (ب))

گزینه (ج) نخستین جانوران تخم‌گذار در خشکی حشرات هستند که دستگاه گردش مواد حشرات فاقد O₂ و CO₂ نیست، بلکه این گازهای تنفسی را در خود دارد برای تغذیه‌ی سلول‌های دستگاه گردش مواد اما O₂ و CO₂ منتقل نمی‌شود و دستگاه گردش مواد در انتقال آن‌ها نقشی ندارد. (رد گزینه (ج))

گزینه (د) نخست: مده‌دان: تخم‌گذا: د. خشک، خندگ: هستگا: هستگا: که د. سلاما: هام: . که د. سلاما: هام: . که د. سلاما: هام: .

عامل آن پلاسماودیوم فالسی پاروم (آغازی) و از گروه هاگداران است. قربانیان این بیماری در اثر کم خونی، نارساپی کلیه، کبد و آسیب‌های مغزی جان می‌بازند.

۴۳۲۱-۱۳

همه رفتارهای جانوری اعم از عادی شدن، شرطی شدن کلاسیک و ... در جهت حفظ بقا و همچنین کاهش هزینه‌های مصرفی و افزایش بازده عمل می‌کند.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ رفتار نقش پذیری است که فقط در محدوده خاصی از زندگی جانوران رخ می‌دهد نه رفتار عادی شدن (ساده‌ترین نوع یادگیری در جانوران)

گزینه ۲ علاوه بر رفتار عادی شدن، رفتار نقش‌پذیری نیز ارتباط تنگانگی با غریزه و ژن‌های به ارت رسیده دارد.

گزینه ۳ تنها رفتار الگوی عمل ثابت می‌باشد که در افراد مختلف یک گونه به یک شکل نجات می‌شود. در یک گونه امکان این وجود دارد که فقط برخی از افراد رفتار عادی شدن را با توجه به شرایط محیط بروز دهند چرا که رفتار عادی شدن معمولاً به شرایط محیط اطراف بستگی دارد.

۴۳۲۱-۱۴

گیاهانی که می‌توانند سانتریول‌های خود را در تقسیم مضاعف کنند، گیاهان دارای سانتریول یا خزه و سرخس می‌باشند. در خزه و سرخس، ساختار تولید کننده‌ی هاگ یا اسپورووفیت در ابتدای رویش به گامتوفیت وابسته است که در سرخس این وابستگی پس از بالغ شدن اسپورووفیت از بین می‌رود، اما در خزه این وابستگی (بین اسپورووفیت و گامتوفیت) تا آخر طول زندگی باقی می‌ماند.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ گیاهانی که سلول‌های مرده یا آوندهای چوبی برای انتقال شیره خام ندارند خزه گیان می‌باشند، که در خزه گیان هر ساختار تولید کننده‌ی گامت (هاگ) با تقسیم خود بخش‌های گامتوفیتی نریا ماده را ایجاد می‌کند چون گامتوفیت‌های نر و ماده در خزه مجرزا هستند و بخش‌های نر و ماده تی‌توانند روی یک گامتوفیت تشکیل شوند. (رد گزینه ۱)

گزینه ۲ گیاهانی که سلول‌های مرده یا آوند چوبی برای انتقال شیره خام دارند شامل سرخس‌ها، نهاندانگان و بازدانگان می‌باشند که در سرخس و بازدانگان لپه‌ها در رساندن مواد غذایی به رویان نقش ندارند. (رد گزینه ۲)

گزینه ۳ در خزه‌ها، سرخس‌ها و بازدانگان گامت ماده در ارگان تشکیل می‌شود اما در خزه و سرخس ساختار تولید کننده گامت با گامتوفیت در خارج از اسپورووفیت تولید و تمایز می‌یابد. (رد گزینه ۳)

۴۳۲۱-۱۵

عامل تغییر دهنده ساختار ژنی که به منظور اشتراق گونه‌ها در طی گونه‌زایی دگرمهنه متوقف می‌گردد، شارش ژن است. تها عامل ایجاد کننده صفات (آل‌ها) جهش است پس شارش ژن در ایجاد صفات در جمعیت‌های مختلف بی‌تأثیر است.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ اگر شارش ژن دو طرفه باشد: در جهت کاهش تفاوت‌ها بین دو جمعیت عمل می‌کند.

گزینه ۲ اگر شارش ژن دو طرفه باشد: تنوع را در جمعیت مبدأ و مقصد افزایش می‌دهد.

اگر شارش ژن یک طرفه باشد: تنوع را در جمعیت مبدأ کاهش و در مقصد افزایش می‌دهد.

گزینه ۴ اگر شارش ژن دو طرفه باشد: با گذشت زمان موجب شیوه بهم شدن خزانه‌ی ژنی دو جمعیت می‌شود.

۴۳۲۱-۱۶

در دستگاه تنفس گنجشک که نوعی پرنده می‌باشد هم در هنگام دم و هم در هنگام بازدم هوای پر اکسیژن وارد شش‌ها می‌شود و هموگلوبین می‌تواند با اکسیژن ترکیب شود، اما در انسان فقط در هنگام دم این اتفاق می‌افتد.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ در سیستم تنفسی انسان سرخرگ با خون غنی از اکسیژن نیز برای تغذیه سیستم تنفسی مشاهده می‌شود. در ماهی هم سرخرگ پشتی که از آبشش‌ها منشا می‌گیرد دارای خون غنی از اکسیژن می‌باشد.

گزینه ۲ در دستگاه تنفسی انسان نیز سیاهرگی که شبکه‌ی موریگی تغذیه کننده سیستم تنفسی را ترک کرده است خون تیره دارد و سیاهرگ با خون تیره و غنی از دی‌اکسید کربن مشاهده می‌شود.

گزینه ۳ هم در حشرات و هم در انسان اکسیژن برای ورود به سلول ابتدا در مایعات حل می‌شود سپس وارد سلول‌ها می‌شود. چرا؟

(طرح: پوریا آیتی)

سوالات آزمون (۱)

-۱ چند مورد عبارت زیر را به طور صحیحی تکمیل نمی‌کند؟

در هر جانوری که ..... ، قطعاً .....

- (الف) فقط سلول‌های پوششی درونی رگ‌ها و قلب با خون در تماس مستقیم است - سیاهگی با خون روش مشاهده می‌شود.
- (ب) دو مسیر مجزا برای گردش خون وجود ندارد - خون خروجی از حفرات قلب آن، دارای غلظت دی‌اکسیدکربن بالا می‌باشد.
- (ج) رگ با خون تیره می‌تواند شبکه موبایل کامل تشکیل دهد - فاقد توانایی در ورود و خروج خون از قلب خود است.
- (د) خون از انتهای برشی رگ‌ها خارج می‌شود - دارای سطحی ویژه برای تبادلات گاز‌های تنفسی موجود در خون خود می‌باشد

۱) دو ۲) یک ۳) چهار ۴) سه

-۲ هر ..... موجود در ..... یک انسان سالم و بالغ .....

- (۱) سلول دارای قدرت انقباض - چشم - از بخش حرکتی دستگاه عصبی خود مختار عصب می‌گیرد.
- (۲) سلول مژکدار دارای قدرت تولید پیام عصبی - گوش - پیام عصبی را ایندا به تalamوس می‌فرستد.
- (۳) سلول قرار گرفته در بافت‌های تشکیل دهنده - زبان - در تولید و انتقال پیام عصبی دارای نقش است.
- (۴) سلول قرار گرفته در سقف حفره‌ی - بینی - بون سدیم را با صرف ATP به مایع میان سلولی وارد می‌کند.

-۳ چند مورد از موارد زیر جمله‌ی زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

در نخستین .....

- (الف) جانوران مهره‌دار، سلول‌های خونی در سخت‌ترین نوع بافت پیوندی تولید می‌شوند.
- (ب) مهره‌داران تخم‌گذار، دفع ماده‌ی زائد نیتروژن دار دارای اسکلت کربنی دور از انتظار است.
- (ج) جانوران تخم‌گذار در خشکی، دستگاه گردش مواد آن‌ها فاقد گاز‌های تنفسی O_2 و CO_2 می‌باشد.
- (د) مهره‌داران تخم‌گذار در خشکی، درشت مولکولی بلی ساکاریدی می‌تواند در سلول‌های پیکری هیدرولیز شود.

۱) امور ۲) مورد ۳) ۴) مورد

-۴ در گیاهان هر نوع حرکتی که ..... ایجاد شود نوعی حرکت ..... است.

- (۱) در بخش‌های فاقد متابولیسم - با محرك درونی
- (۲) در بخش‌های دارای متابولیسم - خود به خودی
- (۳) فقط در اثر محرك‌های غیر محیطی - غیر القای
- (۴) تحت تأثیر محرك‌های محیطی - با مصرف ATP

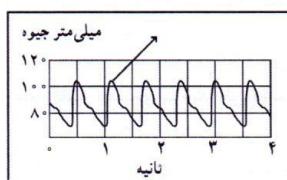
-۵ در نوعی از انتخاب طبیعی که ..... برقوتیپ‌های دیگر ترجیح داده می‌شوند، همواره .....

- (۱) فوتیپ‌های آستانه‌ای - دو گروه ایجاد می‌گردد که ساز و کار جداگانه گونه‌ها در بین آن‌ها برقرار است.
- (۲) فوتیپ‌های حد واسط - فراوانی الهای خزانه‌ی زنی جمعیت را در طی نسل‌های متوازن دچار تغییر می‌کند.
- (۳) فوتیپ‌های حد واسط - نیاز به سازگاری‌های جدید با توجه به تغییرات محیط در هر نسل لازم است.
- (۴) یکی از فوتیپ‌های آستانه‌ای - مقدار صفتی که شایستگی تکاملی ۱ دارد، به تدریج افزایش می‌باید.

-۶ هورمون گیاهی مؤثر بر روی میوه‌های دارای سلول‌های حاوی سه مجموعه کروموزومی در هسته .....

- (۱) همانند اکسین، رشد طولی ساقه را با اثرگذاری بر ترکیبی از کربوهیدرات‌ها و پروتئین‌ها سبب می‌شود.
- (۲) برخلاف آبسیزیک اسید می‌تواند سنتز فراوان ترین ترکیب آنی پروتوبلاست‌های گیاه را کنترل و تنظیم کند.
- (۳) همانند اتیلن، می‌تواند مدت نگهداری برش‌های زیستی گیاه را پس از رسیدگی آن‌ها را کاهش دهد.
- (۴) برخلاف سیستوکینین، می‌تواند به صورت اسپری و افشاره برای شادابی شاخه‌های گل مورد استفاده قرار گیرد.

-۷ اگر بتوانیم با نوعی دستگاه تغییرات مکانیکی سرخگ اصلی یکی از اندام‌های بدن را ثبت کنیم، نمودار زیر به دست می‌آید. قسمت مشخص شده .....

- (۱) همزمان با ثبت موج T در نوار الکتروکاردیوگرام ثبت می‌شود.
- (۲) سدهم ثانیه بعد از انقباض کوچک‌ترین خفره‌های قلب، ثبت می‌شود.
- (۳) کمتر از سدهم ثانیه پس از ثبت آن، موج انقباضی دهیزه ثبت می‌شود.
- (۴) سلول‌های بزرگ‌ترین خفره‌های قلب حداقل مصرف ATP را دارند.

۲۰ آزمون جامع زیست شناسی کنکور (تک رقمه‌ها)

۱۸

کلک معلم ساجدی

۱-۱۰ در چرخه‌ی زندگی کاهوی دریابی سلول‌هایی که کروموزوم همتا دارند و دیپلوبتید هستند شامل سلول زیگوت و سلول‌های اسپوراتر می‌باشند و سلول‌هایی که کروموزوم همتا ندارند و هاپلوبتید هستند شامل سلول زئوسپور (هاگ کاهوی دریابی)، سلول‌های گامتوفیت و گامت‌ها هستند و از این بین سلول‌های قادر کروموزوم همتا زئوسپور و گامت سلول‌های دارای گامتوفیتی سیتوپلاسمی یا تازکدار هستند و سلول‌های گامتوفیت فاقد برآمدگی سیتوپلاسمی یا بدون تازک هستند. پس در گرینه‌ی ۴ منظور سلول‌های گامتوفیتی می‌باشند که سلول‌های گامتوفیتی از تقسیم میتوز زئوسپور با هاگ‌های کاهوی دریابی به وجود آمده است که این هاگ‌ها میتوز می‌کنند و یک مجموعه کروموزوم دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) در بین سلول‌های هاپلوبتیدی که نام بردیم مثل زئوسپور، گامتوفیت و گامت‌ها، زئوسپور و گامت‌ها دارای برآمدگی سیتوپلاسمی هستند و تازک دارند، اما زئوسپور توانایی همچو شی با سلول نظری خود را ندارند و گامت فقط این توانایی را دارد.

گزینه ۲) باز هم در بین سلول‌های هاپلوبتید دارای برآمدگی سیتوپلاسمی یا تازک، زئوسپور و گامت را داریم که گامت‌ها خود با گامت دیگر ادغام می‌شوند و اسپوروفیت را به وجود می‌آورند؛ نه گامتوفیت یا ساختار پرسلوی تولید کننده گامت. در افع تنها زئوسپورها می‌توانند گامتوفیت را به وجود آورند.

گزینه ۳) سلول‌های گامتوفیت هاپلوبتید و فاقد کروموزوم همتا هستند که این سلول‌ها از تقسیم میتوز زئوسپورها یا هاگ‌ها به وجود آمده‌اند که این هاگ‌ها یک مجموعه کروموزوم دارند و هاپلوبتید می‌باشند.

۱۱

هرگاه اپراتور توسط پروتئین مهار کننده یا تنظیم کننده اشغال شود، آنزیم RNA پلیمرازنی تواند بر روی DNA قرار گیرد و رونویسی از ژن‌های ساختاری اپران لک را آغاز کند. در افع حتی آنزیم RNA پلیمرازنی تواند بر روی راهانداز قرار گیرد و یکی از مراحل رونویسی طی شده باشد. واقعیت این است که پروتئین مهار کننده به علت بزرگی خود اجازه قرار گیری آنزیم بزرگ RNA پلیمرازنی را بر روی DNA نمی‌دهد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) پس از اتصال عامل تنظیم کننده یعنی آولاکتوز (ایزومر لاکتوز) به پروتئین تنظیم کننده یا پروتئین مهار کننده در شکل فضایی پروتئین مهار کننده تعییراتی ایجاد می‌شود و این پروتئین دیگر توانایی اتصال به اپراتور را ندارد و سد راه آنزیم RNA پلیمرازنی برداشته می‌شود و پس از آن RNA پلیمرازنی از سه ژن اپران لک رونویسی می‌کند و غلظت هر سه آنزیم اپران لک هماهنگ افزایش می‌یابد.

گزینه ۳) دقت کنید که همواره درون سلول اشربیایا کلای غلظت هر سه آنزیم مربوط به اپران لک اندک است. یعنی در افع قبل از شروع و باز شدن دو رشته‌ی الگو و غیرالگوی DNA ما این سه آنزیم را داریم و در هنگام رونویسی نیز با هم غلظت این سه آنزیم اندک است و پس از رونویسی و ترجمه‌ی رشته‌ی پلیپتیدی غلظت این سه آنزیم هماهنگ افزایش پیدا می‌کند در افع شما باید بدانید که این طور نیست که پس از رونویسی و ترجمه از ژن‌های اپران لک تازه آنزیم‌ها ساخته می‌شوند، خیر آنزیم‌ها از قبل وجود دارند اما به مقدار اندک و غلظت آن‌ها هماهنگ افزایش می‌یابد.

گزینه ۴) دقت کنید که برای جذب اولین لاکتوز در غیاب گلوكز نیز به آنزیم‌های اپران لک نیاز است یعنی آنزیم‌های اپران لک فعالیت می‌کنند. این آنزیم‌ها آنزیم‌های مربوط به جذب و تجزیه‌ی لاکتوز می‌باشند. پس قبل از ورود اولین لاکتوز به سلول آنزیم‌های اپران لک برای جذب لاکتوز فعالیت می‌کنند.

۱۲

تشریح گزینه‌ها:

همه موارد صحیح است.

گزینه الف) در انسداد مجرای خروجی صفرا امولسیون چربی‌ها به خوبی شکل نمی‌گیرد و در نتیجه جذب مولکول‌های چربی مثل ویتامین‌های محلول در چربی با اختلال مواجه می‌شوند.

گزینه ب) در انسداد مجرای خروجی صفرا و در نتیجه عدم جذب کافی ویتامین D میزان جذب کلسیم کاهش می‌یابد و در نتیجه غلظت آن نیز در سیاهه‌گهای خروجی روده کاهش می‌یابد.

گزینه ج) در انسداد مجرای خروجی صفرا با توجه به عدم ترشح صفرا به درون دوازده و نقش آن بر شدت بخشیدن به حرکات دودی روده، شدت این حرکات کاهش می‌یابند.

گزینه د) در انسداد مجرای خروجی صفرا و در نتیجه عدم جذب چربی‌ها، این مولکول‌ها به روده بزرگ وارد و در اطراف باکتری‌ها قرار می‌گیرند و در نتیجه دفع می‌شوند. گروهی از این باکتری‌ها تولید کننده H₂S هستند.

بیماری‌های کبدی و موارد مرتبط با آن

زردی یا برقان	ورود رنگ‌های صفرا به خون که ممکن است براثر سنگ‌های صفرا با بیماری‌های خونی و کبدی صورت گیرد.
دیفتری	عامل آن کورینه باکتریوم دیفتریا است که در گلورشد می‌کند، اما توکسین آن بر قلب، کبد، کلیه و اعصاب اثر می‌کند.
هپاتیت B	عامل آن ویروس هپاتیت B است که باعث التهاب کبد می‌شود و ممکن است کشنده باشد.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه (الف) در ملخ نر سلول‌های پیکری دارای کروموزوم‌های همتا هستند = ۲۳. اما در صورت میوز این سلول‌ها، همه‌ی کروموزوم‌ها تتراد تشکیل

سرعت دارد که ۱۱ تتراد تشکیل می‌شود و یک کروموزوم هم تنها بدون اینکه تتراد تشکیل داده باشد در استوای سلول قرار می‌گیرد. (رد گزینه (الف))

گزینه (ب) سلولی که می‌تواند تقسیم هسته‌ی بدون تغییر عدد کروموزومی داشته باشد سلولی است که میتوز دارد و سلول‌هایی که میتوز دارند قطعاً دستگاه

درستگاهی شامل هسته و سایر اندامک‌ها دارند. چرا که تقسیم میتوز یعنی تقسیم هسته پس سلولی که میتوز دارد قطعاً هسته نیز دارد. (تأید گزینه (ب))

گزینه (ج) سلول‌هایی که کروموزوم‌های همتا ندارند، سلول‌هایی هستند که کل‌کروموزوم ندارند یا سلول‌هایی هستند که هاپلوئید هستند و یا باکتری‌ها

هستند که به دلیل فقدان هسته نمیتوانند مورد بررسی این سوال قرار بگیرند، دقت کنید که تقسیم هسته با کاهش عدد کروموزومی فقط و پیزه‌ی

سلول‌هایی با عدد کروموزومی زوج می‌باشد که این سلول‌ها کروموزوم‌های همتا دارند. پس هر سلول فاقد کروموزوم‌های همتا قطعاً تقسیم میوز که با کاهش

کروموزومی همراه است ندارد. (تأید گزینه (ج))

گزینه (د) باکتری‌ها نیز ندارای کروموزوم‌های حلقوی هستند اما در باکتری‌ها طی فرآیند هم یوغی و ترانسفورماتیون مقدار ماده‌ی زنگیک بدون همانند

سازی می‌تواند افزایش بیلد. (رد گزینه (د))

۴ ۳ ۲ ۱

بر علی اختیاب طبیعی با تغییر در فراوانی آل‌ها به دنبال حذف شدن آل‌های نامطلوب، فراوانی آل‌ها و ژنتیک‌ها دچار تغییرات شده و ساختار ژنی جمعیت تغییر می‌کند.

گزینه (۱) در شارش ژن اگر ژن‌های یکسانی به تعداد مساوی بین دو جمعیت جابه‌جا گردد، دو جمعیت در حال تعادل باقی خواهدند ماند.

گزینه (۲) نوترکیبی معمولاً فراوانی آل‌ها را تغییر نمی‌دهد، به طور مثال در کراسینگ اور که سبب افزایش تنوع و نوترکیبی می‌شود، فراوانی آل‌ها ثابت می‌ماند.

گزینه (۳) در آمیزش‌های ناهمسان پسندانه، فراوانی ژنتیک‌های ناخالص و هتروزیگوس افزایش یافته و ژنتیک‌های خالص کاهش خواهدند یافت.

۴ ۳ ۲ ۱

قسمت‌های از لوله گوارش که سلول‌های پوششی سنجفرشی ندارند قسمت‌های معده و روده می‌باشند که در معده و
یقه سلول‌های ترشح‌کننده موسین قرار دارند که این سلول‌ها از جنس بافت پوششی بوده و به غشای پایه متصل
هستند. دقت کنید که در سراسر طول لوله گوارش سلول‌های ترشح‌کننده موسین حضور دارند.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): سلول‌های دوکی‌شکل همان سلول‌های ماهیچه‌ای صاف هستند. قسمت‌هایی از لوله گوارش که ماهیچه‌ی
ساق تدارد دهان، ابتدای مری و اسفنگتر خارجی مخرج می‌باشد اما تنها دهان و ابتدای مری سلول‌های پوششی مخاطی
جهد لایه دارند.

گزینه (۲): قسمتی از لوله گوارش که سلول‌های استوانه‌ای شکل ندارد شامل دهان و کل مری می‌باشد که تنها دهان و
ابتدای مری سلول‌های ماهیچه‌ای اسکلتی چند هسته‌ای و با قدرت انقباض سریع دارد.

گزینه (۳): بخش‌هایی از لوله گوارش که سلول‌های مخاطی اسکلتی ندارد بخشی از مری، معده، روده و اسفنگتر داخلی می‌باشد. دقت کنید
که مری فاقد سلول‌های ترشح‌کننده آنزیم‌های گوارشی است.

۴ ۳ ۲ ۱

بخشی در دستگاه عصبی مرکزی که مهم‌ترین مرکز یادگیری حرکات مربوط به تعادل بدن است مخچه می‌باشد،
اصنیفین بخشی که نقش اصلی را در ارتباط بین مخ و نخاع ایفا می‌کند، ساقه‌ی مغز است دقت کنید که مخچه در
یک ساقه‌ی مغز قراردارد و نه در جلوی آن.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): بخشی که محل دریافت اطلاعات بیویابی است، لب بیویابی در دستگاه لیمبیک است. رابط جذاکننده
سیم‌کره‌های مرکز اصلی پردازش اطلاعات حرکتی بدن یعنی مخ، جسم پینه‌ای می‌باشد، دستگاه لیمبیک پایین‌تر از
جسم پینه‌ای قرار دارد.

گزینه (۲): بخشی که در نقویت اغلب اطلاعات حسی نقش دارد تalamوس است و مرکز اصلی تشنجی و گرسنگی نیز هیبوتalamوس است. تalamوس در بالای
هیبوتalamوس، قرار دارد.

۴ ۳ ۲ ۱

۴ ۳ ۲ ۱

گزینه ب) آغازیان کپک مانند سلول‌های جنسی با قدرت تقسیم خود را (دقت کنید که سلول‌های جنسی یا گامت هستند یا هاگ و هاگ‌ها قدرت تقسیم دارند) در نوک متورم ساقه‌ی خود تولید می‌کنند، همچنین در زیگومیست‌ها که در چرخه‌ی زندگی خود زیگوسپورانژ دارند، هاگ‌ها در ساختار اسپوراتر تولید می‌شوند که اسپوراتر نیز دارای نوکی متور است.

گزینه ج) جاندارانی که توانایی تولید مواد آبی از مواد معدنی را با استفاده از نور خورشید دارند اغلب جانداران اتوتروف هستند و آغازیان کپک مانند، همانند ویروس TMV می‌توانند در گیاهان (اتوتروف) باعث بیماری‌زایی شوند.

گزینه د) آغازیان کپک مانند برای تغذیه همانند پیچیده‌ترین و غیر معمول ترین آغازیان یعنی مژکداران با بلعیدن غذای مورد نیاز خود مثل باکتری‌ها و فاگوسیتوz آن‌ها می‌توانند باکتری‌ها را وارد سلول خود کنند. دقت کنید که فاگوسیتوz نوعی آندوسیتوz می‌باشد و ساده‌ترین تک سلولی‌ها نیز باکتری‌ها هستند.

۱۳ - ۴۳۲۱

رگ‌های خونی که سلول‌هایی ماهیجه‌ای با قابلیت انقباض دارند سرخرگ‌ها و سیاهرگ‌ها اریتروسیت‌ها داری بروتئین هموگلوبین هستند که به مولکول اکسیژن متصل است. در رگ‌های با خون روش ۷۶ درصد آن و در رگ‌های با خون تیره ۷۸ درصد آن با اکسیژن اشباع شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱): مویرگ‌ها نیز نظری کمتر از سیاهرگ‌ها دارند اما تنها از یک نوع بافت (پوششی) تشکیل شده‌اند.

گزینه ۲): سرخرگ‌های متصل به قلب در ابتدای خود دارای درجه‌های سرخرگی هستند که مانع از برگشت و نزدیک شدن خون به قلب می‌شوند.

گزینه ۳): همه‌ی رگ‌های خونی یافت پوششی و در نتیجه سلول‌هایی با فضای بین سلولی اندک دارند اما دقت کنید که مویرگ‌ها ماهیجه ندارند و توسط اعصاب حرکتی نیز عصبدهی نمی‌شوند.

۱۴ - ۴۳۷۸۱

همزمان با پاره شدن فولیکول در حال رشد آزادسازی اووسیت ثانویه تقریباً در روز چهاردهم چرخه جنسی مقدار استروژن خون کاهش و هورمون مؤثر در آmadگی رحم برای بارداری یعنی پروژسترون رو به افزایش می‌گذارد، با توجه به نمودار کتاب درسی.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) سلول‌های سوماتیک احاطه‌کننده اووسیت اولیه همان سلول‌های فولیکولی هستند، که رشد آن‌ها در اوایل چرخه‌ی جنسی شروع می‌شود و همzمان مقدار استروژن خون در حال کاهش است نه اینکه رو به کاهش بگذارد و هورمون مؤثر در آزاد شدن اووسیت ثانویه هورمون LH می‌باشد که قبل از رشد سلول‌های سوماتیک یا سلول‌های فولیکولی رو به افزایش گذاشته است نه اینکه رو به افزایش می‌گذارد.

گزینه ۲) توده‌ای زرد رنگ که هورمون جنسی ترشح می‌کند جسم زرد می‌باشد. رشد جسم زرد حدود روز پانزدهم و شانزدهم چرخه‌ی جنسی پس از تخمک‌گذاری اتفاق می‌افتد که در آن زمان هورمون مؤثر در تحريك رشد فولیکول‌ها یعنی هورمون LH در خون رو به کاهش گذاشته است، تقریباً همzمان با تخمک‌گذاری.

گزینه ۳) همzمان با ضخیم و پر خون شدن دیواره‌ی رحم مقدار استروژن خون رو به افزایش می‌گذارد نه اینکه رو به کاهش بگذارد و همچنین مقدار یکی

هورمون‌های جنسی

هرمون	محل سنتر	محل ترشح	برخی بافت‌های هدف	برخی اثرات
استروژن	فولیکول در حال رشد در تخمدان و جسم زرد در تخمدان	فولیکول در حال رشد در تخمدان و جسم زرد در تخمدان	تخمدان و رحم	(۱) رشد بیشتر فولیکول در حال رشد (۲) ضخیم و پر خون شدن دیواره رحم
پروژسترون	جسم زرد در تخمدان	جسم زرد در تخمدان	رحم	(۱) افزایش ضخامت دیواره رحم و حفظ این دیواره (۲) آماده کردن بدن برای لقاح
تستوسترون	سلول‌های بینابینی	لوله‌های اسپرم‌ساز در بیضه	لوله‌های اسپرم‌ساز در بیضه	(۱) ایجاد صفات ثانویه مردانه (۲) همراه با FSH، اسپرم سازی را تحريك می‌کند.

از هورمون‌های آزاد کننده هیپوتالاموس رو به کاهش می‌رود تا ترشح هورمون LH و FSH کمتر شود. (خود تنظیمی منفی استروژن و LH)

۱۵ - ۴۳۲۱

بخش مشخص شده واکوئل ضربان دار می‌باشد که در آغازیان ساکن آب شیرین یافت می‌شود. در این آغازیان به علت این که غلظت یون‌های حل شده در مایعات سلولی آن‌ها از غلظت یون‌های حل شده در مایع اطراف بیشتر است و درون سلول غلیظتر است، طبق فشار اسمرزی آب از بیرون وارد درون سلول می‌شود و ممکن است منورم شوند و بترکند واکوئل ضربان دار این آغازیان با صرف ATP آب اضافی را جمع می‌کنند و به بیرون می‌رانند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

پاسخنامه تشریحی آزمون (۲)

۴ ۳ ۲ ۱ -۱

می‌دانیم که سلول دارای دیواره‌ی سلولزی، سلول گیاهی یا سلول آغازی می‌تواند باشد. اتصال رشته‌های پروتئینی به سانتومر کروموزومها ما را به یاد تقسیم هسته به روش میتوز و میوز می‌اندازد. سلولی که هسته دارد به طور قطع دارای دستگاه غشایی درونی نیز می‌باشد چون هسته یکی از اندامک‌های دستگاه غشایی درونی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲) ساختارهای استوانه‌ای شکل دارای ۲۷ میکروتوبول همان سانتریول‌ها هستند که در سلول‌های گیاهان ابتدایی یعنی خزه و سرخس وجود دارد. آیا هر سلول خزه و سرخس که سانتریول و دیواره‌ی سلولزی دارد می‌تواند حرکت تاکتیکی به کمک تازک داشته باشد؟ آیا هر سلول آنها تازک دارد که حرکت هم داشته باشد؟ خیر

گزینه ۳) سلول دارای دیواره‌ی سلولزی که بخش‌های نازک دارد یعنی سلول لان دار، می‌دانیم که سلول‌های لان دار در گیاهان وجود دارند. آیا هر سلول گیاهی می‌تواند مولکول‌های آلی مورد نیاز خود را از مواد معدنی سنتز کند؟ یا آیا هر سلول گیاهی فتوسنتز می‌کند؟ خیر مثل سلول‌های آوندچویی، آوندآبکشی و...

گزینه ۴) دقت کنید که سلول‌های آوندآبکش دیواره‌ی سلولزی دارند و واکنش‌های تولید ATP آنها فقط در سطح گلیکولیز و به صورت بی‌هوایی است، اما سلول‌های آوندآبکش تنها یک دیواره نخستین دارند.

بدون غشا	در گیاهان، قارچ‌ها، بیشتر باکتری‌ها و برخی آغازیان وجود دارد.	نقش: محافظت از سلول و حفظ شکل سلولی
در گیاهان → رشته‌های دی سلولزی در سیمانی از پروتئین‌ها و پلی ساکاریدهای دیگر		
در قارچ‌ها ← کیتین		
براساسی نوع دیواره سلولی به دو گروه گرم مثبت و منفی تقسیم می‌شوند.	در باکتری‌ها	
آنژیم لیزوزیم، دیواره‌ی سلولی باکتری‌ها را تخریب می‌کند.		
روزن داران ← پوسته آهکی		
دیاتومها ← پوسته سیلیسی اغلب با تریشینات خاص		
جلبک‌های قرمز ← در برخی دیواره، دارای کربنات کلسیم است.	در آغازیان	
بیشتر تازکداران چرخان ← دیواره‌ی سلولزی که اغلب با لایه‌های سیلیسی پوشیده شده است.		
مژکداران ← دیواره سخت اما انعطاف‌پذیر دارند.		

۴ ۳ ۲ ۱ -۲

در رفتارهای حل مسئله جانور با کمک گیری از تجربیات گذشته خود یک رفتار مناسب با توجه به شرایط بروز می‌دهد نه یک رفتار که مشخص باشد و از قبل برنامه‌ریزی شده باشد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) طبق پژوهش‌هایی که رفتار اورنر مخصوص شد که یادگیری ارتباط نزدیکی با غریزی دارد و معروف ترین پژوهش‌های این فرد مربوط به غازهای ماده بود که رفتارهای غازهای ماده در بد و تولد دو بخش یادگیری و غریزی داشت.

گزینه ۲) طبق آزمایش ایوان باولوف گروهی از رفتارها مثل رفتارهای سگ می‌توانند در غیاب محرك اولیه یا غیر شرطی که همان غذا است و در حضور محرك شرطی یا همان مدادی زنگ انجام شوند.

گزینه ۳) طبق آزمایش سکینر که روی موش انجام داد مشخص شد که با توجه به شرایط اگر انجام یک رفتار توسط جانور به دریافت پاداش منتهی شود، احتمال تکرار آن افزایش می‌یابد و اگر انجام یک رفتار به تنبیه منتهی شود، احتمال تکرار آن رفتار توسط جانور کاهش می‌یابد.

۴ ۳ ۲ ۱ -۳

موارد ب و ج صحیح است.

۴۰ | ۲۰ آزمون جامع زیست شبیه‌ساز کنکور (تک رقمه‌ها)

کلک معلم ساجدی

گزینه ۳) بخشی که در تعداد حرکات و حجم هوای تنفسی نقش دارد بصل النخاع می‌باشد، دقت کنید که بصل النخاع پایین‌ترین قسمت مغز و اولین قسمتی از مغز است که با نخاع تماس فیزیکی دارد.

دستگاه عصبی انسان		مغز	مرکزی	زندگانی
محجّه	ساقه مغز			
شامل ۲ نیمکره (رابط بین دو نیمکره، جسم پینه‌ای و مثلث مغزی) شامل لوب‌های پیشانی، آهيانه، گیجگاهی و پس‌سری				
نقش = یادگیری، حافظه، ادراک و عملکرد هوشمندانه و ... (پردازش اطلاعات حسی و حرکتی در قشر خاکستری مخ انجام می‌شود).				
شامل = مغز میانی، پل مغزی و بصل النخاع				
نقش = انتقال اطلاعات در دستگاه عصبی مرکزی و دارای نقش مهم در تنظیم فعالیت‌های بدن				
شامل ۲ نیمکره (رابط بین نیمکره‌ها، گرمینه)				
محل = پشت ساقه مغز و زیر لوب پس سری نیمکره‌های مخ				
نقش = مهم‌ترین مرکز هماهنگی و یادگیری حرکات لازم برای تنظیم حالت بدن و تعادل				
نخاع ↔ از مغز تا کمر				
۳۱ جفت عصب نخاعی (همه مختلط)	شامل ۴۳ جفت عصب			
۱۲ جفت عصب مغزی				
حسی				
به ماہیچه‌های اسکلتی عصب می‌دهد.	پیکری			
آگاهانه (ارادی)				
انعکاس‌ها (غیرارادی)				
به قلب، ماہیچه‌های صاف و غده‌ها و ... عصب می‌دهد.	حرکتی			
غیرارادی				
سمپاتیک	خوداختار			
پاراسمپاتیک	انواع			

۷

آنژیم‌هایی که منجر به تولید mRNA در سلول پانکراس می‌شوند شامل آنژیم RNA پلی‌مراز II که در هسته فعالیت می‌کند و همچنین آنژیم پلی‌مراز میتوکندریالی که در میتوکندری فعالیت می‌کند، هستند. رشته‌های پلی‌پیتیدی سازنده این آنژیم‌ها برای آنژیم RNA پلی‌مراز II در ریبوزوم‌های سیتوپلاسم سنتز می‌شوند و همچنین برای آنژیم RNA پلی‌مراز میتوکندریالی در ریبوزوم‌های درون میتوکندری در هر حال رشته‌های پلی‌پیتیدی سازنده این آنژیم‌ها در خارج از هسته تولید می‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) آنژیم RNA پلی‌مراز II چون یک آنژیم بوکاریوتی می‌باشد ژن آن نیز توسط آنژیم RNA پلی‌مراز II دیگری رونویسی می‌شود، اما آنژیم RNA پلی‌مراز میتوکندریالی ژن سازنده‌ی آن توسط آنژیم RNA پلی‌مراز میتوکندریالی دیگری رونویسی می‌شود.

گزینه ۲) آنژیم RNA پلی‌مراز میتوکندریالی در محل فعالیت ریبوزوم‌ها یعنی درون میتوکندری می‌تواند سنتز پیوند فسفودی استر را کاتالیز کند، یعنی در فرآیند همانندسازی و رونویسی، دقت کنید که درون میتوکندری فرآیندهای رونویسی و همانندسازی در محلی رخ می‌دهند که ترجمه نیز رخ می‌دهد (ماتریکس).

گزینه ۳) mRNA که توسط آنژیم RNA پلی‌مراز II تولید می‌شود، اغلب دچار تغییرات شیمیابی می‌شود. در مورد آنژیم RNA پلی‌مراز میتوکندریالی mRNA دچار تغییرات شیمیابی نمی‌شود.

چند مورد عبارت زیر را به طور صحیحی تکمیل می کند؟

هر جانوری که ..... قطعاً فاقد ..... می باشد.

(الف) فاقد سطوح تخصص یافته تنفسی است - توانایی تولیدمثل به کمک لقاح داخلی

(ب) دو مسیر گردش خون در بدن خود دارد - توانایی تولیدمثل تک والدی

(ج) خون از انتهای باز برخی رگ ها خارج می شود - سطح تنفسی غیر موطوب

(د) فقط خون تیره به قلب آن وارد می شود - توانایی گوارش درون سلولی پلی مرها

(۱۰) صفر مورد (۲) یک مورد (۳) دو مورد

۴ سه مورد

کدام گزینه جمله زیر را به نادرستی تکمیل می کند؟

گیاهی که پس از یک بار تشکیل بخش های زایشی خود از بین می رود، می تواند .....

(۱) پس از تشکیل دانه ذخیره ای خود را از بافت ترپیلوئید به برگ های تغییر شکل یافته منتقل کند.

(۲) در چندین فصل رشد، فعالیت مریستم های نخستین منجر به تشکیل بخش های رویشی جدید شود.

(۳) به کمک شوک التکنیکی از هم جوشی با الحاق سلول های فاقد دیواره بهسازی و تشکیل شود.

(۴) پس از شکسته شدن یک شب بلند به کمک فلش نوری، شروع به تشکیل بخش های زایشی خود کند.

از مطلب کلیدی نظریه داروین چه نتیجه های می توان گرفت؟

(۱) جانوران هر گونه پس از یک دوره تغییرات تدریجی در جار تغییرات ناگهانی می شوند.

(۲) انتخاب طبیعی می تواند فراوانی الهای مطلوب فرد را افزایش دهد.

(۳) فراوانی الهای ناسازگار با محیط در گذر زمان کاهش پیدا می کند.

(۴) صفات اکتسابی می توانند در نسل های بعد موروثی و مشاهده شوند.

چند مورد جمله زیر را به طور صحیحی تکمیل می کند؟

آغازینی که ظاهر و چرخه زندگی آن ها مشابه قارچ ها می باشد به منظور ..... همانند ..... می تواند .....

(الف) حرکت - آغازینی که در انسان موجب اسهال خونی می شوند - به کمک گروهی از ریزولوهای برووثینی در خاک حرکت کنند.

(ب) تولیدمثل - قارچ های دارای زیگوسپورانژ در چرخه زندگی خود - هاگ های جنسی خود را، در ساختارهای متورم تولید کنند.

(ج) بیماری زایی - ویروس TMV دارای دم مارپیچی - از امکانات میزبانی با توانایی تولید مواد آبی از معدنی استفاده کنند.

(د) تغذیه - پیچیده ترین و غیر معمول ترین تک سلولی ها را به کمک آندوسیتوز وارد سلول خود کنند.

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

هر رگ خونی که ..... به طور قطع .....

(۱) قطر آن از سیاه رگ ها کمتر است - بیش از یک نوع بافت اصلی تشکیل دهنده در ساختار خود دارد.

(۲) در بخشی از ساختار خود دارای دریچه است - خون را به کوچک ترین حفره های قلب نزدیک می کند.

(۳) دارای سلول هایی با فضای بین سلولی انگ است - توسط اعصاب حرکتی خود مختار تحریک می شود.

(۴) دارای سلول هایی با قابلیت انتباخت است - پروتئین هایی متصل به مولکول های اکسیژن در خود دارد.

به طور معمول در چرخه زندگی درون را به افزایش می گذارد.

(۱) شروع رشد سلول های سومانیکی احاطه کننده اووسیت اولیه - هورمون مؤثر در آزاد شدن اووسیت ثانویه

(۲) پاره شدن فولیکول در حال رشد و آزاد سازی اووسیت - هورمون مؤثر در آمادگی برای بارداری

(۳) رشد توده ای زرد رنگ که هورمون جنسی ترشح می کند - هورمون مؤثر در تحریک رشد فولیکول ها

(۴) شروع ضخیم و پر خون شدن دیواره رحم - یکی از هورمون های آزاد کننده هیپوفیتالاموس

آغازینی که ساختار مشخص شده در شکل رو به رو را دارند همگی .....

(۱) توانایی سنتز مواد آلی مورد نیاز خود از مواد معدنی را دارند.

(۲) از پیچیده ترین و غیر معمول ترین گروه آغازین می باشند.

(۳) در ساختار خود دارای دیواره ای در اطراف غشا می باشند.

(۴) در محیطی رقیق تر از محیط درونی پیکره خود زندگی می کنند

چند مورد از موارد زیر جمله مذکور را به نادرستی تکمیل می کند؟

در انسان بالغ، عدم ساخت فاکتور داخلی معده، می تواند .....

(الف) تولید لاکتیک اسید در سلول های ماهیچه ای اسکلتی را افزایش دهد.

(ب) منجر به کاهش نسبت حجم سلول های خونی به حجم کل خون شود.

(ج) از غلظت رنگ های بیلی روبین و بیلی وردین ماده امولسیون کننده چربی ها باکاهد.

(د) سبب افزایش قطر مویرگ های بافت های دارای اتابولیسم شدید شود.

(۱۰) یک مورد (۲) دو مورد (۳) سه مورد

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲)

واکوئول ضربان دار

۳|۳|۲|۱

گیاه لوبیا گیاهی C_۲ می‌باشد و در صورت ورود به تنفس نوری که نوعی واکنش وابسته به نور می‌باشد ترکیبی پنج کربنیه به دو ترکیب سه کربنیه و دو کربنیه تجزیه می‌شود که این ترکیب سه کربنیه در فضای دوم کلروپلاست یا بستره به وجود می‌آید و غلظت آن در بستره افزایش پیدا می‌کند.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) گیاه نیشکر گیاهی C_۴ می‌باشد که تقریباً به نفس نوری مقاوم شده است و ورود ماده‌ی ۲ کربنیه به میتوکندری (مرکز اصلی تولید آدنوزین تری فسفات) در تنفس نوری اتفاق می‌افتد.

گزینه ۲) در بی افزایش نسبت به O_۲ گیاه آفتاب گردان وارد تنفس نوری می‌شود که در تنفس نوری ترکیب پنج کربنیه‌ای که شروع کننده‌ی چرخه‌ی کالوین است و در گام آخر چرخه‌ی کالوین تولید می‌شود با اکسیژن ترکیب می‌شود و غلظت آن کاهش می‌یابد، اما در چرخه‌ی کالوین در گام آخر فقط ترکیب پنج کربنیه تولید نمی‌شود که در صورت واکنش با O_۲ غلظت آن کاهش یابد، بلکه در بی تجزیه ATP، ADP نیز تولید می‌شود که غلظت آن کاهش نمی‌یابد.

گزینه ۳) ماده‌ی سه فسفاته که برای انجام یکی از گام‌های چرخه‌ی کالوین نیاز است ATP، یا آدنوزین تری‌فسفات است که در پی انجام تنفس نوری تولید می‌شود. در واقع در تنفس نوری ATP به وجود نمی‌آید.

۴|۳|۲|۱

نتیجه مورد (ج) صحیح است.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه الف) کرم‌خاکی سطوح تخصصی برای تنفس ندارد چرا که کرم‌خاکی تنفس پوستی دارد اما اندام پوست یک ساختار تخصص یافته برای تنفس می‌باشد، اما تولیدمثل آن به کمک لفاج داخلی می‌باشد. (رد گزینه الف)

گزینه ب) بکر زایی نوعی تولیدمثل تک والدی است که در قورباغه‌های دارای گردش خون مضاعف دیده می‌شود. در گردش خون مضاعف دو مسیر برای حرکت خون وجود دارد. مسیر گردش خون ششی و مسیر گردش خون عمومی (رد گزینه ب)

گزینه ج) جانورانی که خون از انتهای باز برخی رگ‌ها خارج می‌شود گردش خون باز دارند و سطح تنفسی آن‌ها باید مرتبط باشد چرا که مولکول‌های اکسیژن برای رسیده به سلول‌های هر جانوری هر لیزوژوم دارند و می‌توانند پلی‌مرها را درون سلول گوارش کنند مثلاً در هنگام تجزیه اندامک‌های پیر و فرسوده اندامکی

۵|۳|۲|۱

سلالت میتوکندری. (رد گزینه د)

گزینه د) سلول‌های هر جانوری هر لیزوژوم دارند و می‌توانند پلی‌مرها را درون سلول گوارش کنند مثلاً در هنگام تجزیه اندامک‌های پیر و فرسوده اندامکی گیاهان یکساله، دوساله و همچنین آگار که گیاه چندساله است پس از یک بار تشکیل بخش‌های زایشی خود مثل تشکیل گل‌ها و میوه‌ها و... از بین می‌زود. اما گیاهانی که به کمک فلز نوری شب بلند آن‌ها شکسته می‌شود گیاهان شب بلند هستند مانند بنت قنسول که گیاهی چند ساله با قابلیت تشکیل بخش‌های زایشی خود در چندین فصل رشد می‌باشد.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) لوبیا گیاه یکساله و دو لپه‌ای است و پس از تشکیل دانه، آبیومن به لپه‌ها که برگ‌های تغییر شکل یافته هستند، منتقل می‌شود.

گزینه ۲) گیاه آگار گیاه چندساله است و در چندین فصل رشد می‌تواند بخش‌های رویشی جدید ایجاد کند اما تنها در یک فصل رشد بخش‌های زایشی خود را ایجاد می‌کند و سپس می‌میرد.

۶|۳|۲|۱

گزینه ۳) هویج گیاه دوساله است و می‌تواند به کمک شوک الکتریکی و ..... بهسازی شود. مثلاً تولید گیاهان دورگه

۷|۳|۲|۱

از مطلب کلیدی نظریه داروین این طور نتیجه‌گیری می‌شود که فراوانی الهای ناسازگار با محیط در گذر زمان کاهش پیدا می‌کند.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) این جمله یکی از نظریه‌های داروین است اما مطلب کلیدی آن نیست.

گزینه ۲) انتخاب طبیعی فراوانی الهای جمعیت را تغییر می‌دهد نه فرد.

گزینه ۳) اکتسابی شدن صفات به نظریه‌ی لامارک مربوط می‌شود.

۸|۳|۲|۱

هر چهار مورد عبارت زیر را به طور صحیحی کامل می‌نماید.

شرح سایر گزینه‌ها:

گزینه الف) آغازینی که ظاهر و چرخه‌ی زندگی آن‌ها همانند قارچ‌ها می‌باشد، آغازین کپک مانند شامل کپک مخاطی سلولی و کپک مخاطی پلاسمودیومی می‌باشد. این آغازین همانند آغازینی که در انسان موجب اسهال خونی می‌شوند، یعنی آمیب اسهال خونی، برای حرکت خود از پاهای کاذب کمک می‌گیرند. پاهای کاذب برآمدگی‌های سیتوپلاسمی هستند که به کمک تغییر شکل بخشی از اسکلت سلولی ایجاد شده‌اند.

سوالات آزمون (۲)

(طرح: پوریا آیتی)

-۱ هر سلول دارای دیواره‌ی با جنس فراوان ترین ترکیب آلی طبیعت که ..... قطعاً ..... می‌تواند رشته‌های پروتئینی را به سانتروم کروموزوم‌های خود متصل کند - دارای هسته و دستگاه غشایی درون خود است.

- (۱) می‌تواند رشته‌های پروتئینی را به سانتروم کروموزوم‌های خود متصل کند - دارای هسته و دستگاه غشایی درون خود است.
- (۲) ساختارهای استوانه‌ای شکل مشتمل از ۲۷ میکروتبول را دارد - می‌تواند به کمک تازک، نوعی حرکت با صرف انرژی داشته باشد.
- (۳) در بعضی از بخش‌های دیواره‌ی آن برخی قسمت‌های نازک می‌شود - با به دام اندختن نور، مولکول‌های مورد نیاز خود را تولید می‌کند.
- (۴) در طول حیات خود تولید ATP را فقط به صورت بی‌هوایی انجام می‌دهد - دارای دو دیواره‌ی ضخیم در اطراف غشای خود است.

کدام مورد عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌نماید؟

در پژوهش‌های ..... مشخص شد که .....

- (۱) کثراود لورنر - شکل گیری رفتارهای غریزی ارتباطی نزدیک با یادگیری دارد.
- (۲) ایون پالووف - گروهی از رفتارها می‌توانند در غیاب محرک اولیه انجام شوند.
- (۳) اسکیتر - با توجه به شرایط، جانور می‌تواند تکرار یک رفتار خاص را کاهش دهد.
- (۴) رفتارهای حل مسئله - جانور به کمک تجربیات خود رفتار مشخصی بروز می‌دهد.

-۲ چند مورد از موارد زیر جمله‌ی مقابل را به درستی تکمیل می‌کند؟

هر سلول ..... قطعاً ..... .

- (الف) دارای کروموزوم همتا - در صورت میوز همه‌ی کروموزوم‌های آن ساختار تتراد تشکیل می‌دهند.
- (ب) با توانایی تقسیم هسته بدون تغییر عدد کروموزومی - دارای دستگاه غشایی درونی می‌باشد.
- (ج) فاقد کروموزوم‌های همتا - فاقد توانایی تقسیم هسته خود با کاهش عدد کروموزومی است.
- (د) دارای کروموزوم‌های حلقی - ماده‌ی ژنتیک آن فقط توسط همانند سازی افزایش می‌یابد.

(۱) ۱۰ مورد (۲) ۲۰ مورد (۳) ۳۰ مورد (۴) ۴۰ مورد

-۳ تحت تأثیر ..... همواره در جمعیت‌های در حال تعادل، .....

- (۱) شارش ڈن - تعادل هارדי-وابنرگ برهم می‌خورد.
- (۲) انتخاب طبیعی - ساختار ژنی جمعیت دچار تغییر می‌شود.
- (۳) نوترکیبی - فراوانی آلل‌ها دست خوش تغییرات می‌گردد.
- (۴) آمیزش نامحسان پسندانه - فراوانی همه ژنتیک‌ها افزایش می‌یابد.

-۴ در یک انسان سالم، هر قسمت از لوله‌ی گوارش که فاقد سلول‌های ..... است دارای سلول‌های ..... .

- (۱) دوکی شکل - پوششی مخاطی استقرار یافته در چند لایه می‌باشد.
- (۲) استوانه‌ای شکل - چند هسته‌ای و با قدرت انقباضی سریع می‌باشد.
- (۳) سنگفرشی شکل - متصل به غشای پایه‌ی ترشح کننده موسین می‌باشد.
- (۴) مخلوط شکل - باضای بین سلولی اندک ترشح کننده آنزیم‌های گوارشی می‌باشد.

-۵ در یک انسان سالم در مورد ساختاری در دستگاه عصبی مرکزی که ..... نمی‌توان گفت ..... .

- (۱) محل دریافت اطلاعات بوبایی است - پایین‌تر از رابط جداگانه نیمکردهای مرکز اصلی پردازش اطلاعات حرکتی قرار دارد.
- (۲) در تقویت اغلب اطلاعات حسی بدن نقش اصلی را دارد - در بالای مرکز اصلی احساس شننگی و گرسنگی بدن قرار دارد.
- (۳) در تعداد حرکات و حجم هوای تنفسی و کنترل آن نقش دارد - اولین قسمت از مغز است که با ناخاع تماس فیزیکی دارد.
- (۴) مهم‌ترین مرکز یادگیری حرکات مربوط به تعادل است - جلوی بخشی واقع است که ارتباط مخ و نخاع را میسر می‌سازد.

-۶ در یک سلول دارای فعالیت پروتئین‌سازی در پانکراس، هر آنزیمی که منجر به تولید mRNA در سلول می‌شود.

- (۱) ژن‌های کد کننده آن توسط آنزیم RNA پلی‌مر از II در هسته رونویسی می‌شود.
- (۲) رشته‌های پلی‌پیتیدی سازنده‌ی آن در خارج از هسته و در ریبوزوم تولید می‌شوند.
- (۳) نمی‌تواند در محل فعالیت ریبوزوم‌ها سنت پیوند فسفودی است را کاتالیز کند.
- (۴) هر مولکول تولیدی توسط آن‌ها پس از رونویسی دچار تغییرات شیمیایی می‌شود.

-۷ به طور معمول در روزهای گرم و خشک در ..... غلظت ..... می‌یابد.

- (۱) نیشکر - نوعی ماده‌ی معدنی در بی ورود ماده‌ی دو کربنه به محل اصلی تولید انرژی سلول افزایش
- (۲) لوپیا - نوعی ماده‌ی سه کربنه در فضای دوم کلروپلاست در بی انجام واکنش‌های واسته به نور افزایش
- (۳) آختاب گردان - هم‌هی مواد تولیدی در گام آخر کالوین در بی افزایش نسبت غلظت O_2 به CO_2 کاهش
- (۴) گندم - نوعی ماده‌ی سه فسیانه در بی انجام تنفس نوری برای انجام یکی از گام‌های کالوین افزایش

پاسخنامه تشریحی آزمون (۱۱)

۴۳۲۱

ستاف فشار اسمزی که در پی فعالیت پریسیکل در ریشه صورت می‌گیرد، سبب ایجاد اختلاف فشار اسمزی در سلول‌ها می‌شود و آب در مسیر پروتوبلاستی در ریشه براساس اسمز از سلول دارای فشار اسمزی کم (پتانسیل آب بالا) به سلول با فشار اسمزی بالا (پتانسیل آب پایین) از راه پلسوسم‌ها و لان منتقل می‌شود.

چیزه (۱) خروج آب از گیاه در برگ‌ها از طریق روزنه‌ها، باعث می‌شود آب از سلول‌های مجاور جبران شود و این کار ادامه پیدا می‌کند که در نهایت آب از ریشه جبران شود، ریشه برای جبران آب از فعالیت پریسیکل برای ایجاد فشار اسمزی کمک می‌گیرد، پس در صورتی که آب از گیاه خارج شود، نتیجه سلول‌های پریسیکل در ریشه برای جبران آب افزایش می‌یابد.

چیزه (۲) لایه آندودرمین یا نوار کاسپاری در سلول‌های درون پوست (آندودرم) باعث می‌شود آب فقط از مسیر پروتوبلاستی از این قسمت عبور کند که برگترول ورود آب و یون‌ها دارای نقش است (یادتون باشد ما یک لایه آندودرمین و یک لایه سلول درون پوست داریم پس گفتن لایه‌ها غلط است) نکته مهم: لایه آندودرمین یا نوار کاسپاری سلول نیست و فاقد متabolیسم و اندامک و .... است

چیزه (۳) قسمت اعظم خروج آب از گیاه از طریق روزنه‌ها (آبی و هواپی) صورت می‌گیرد ولی آب از طریق عدسک و کوتیکول (لایه سطح سلول‌های پیدرمه) نیز می‌تواند دفع شود.

۴۳۲۱

توولیدمثل جنسی بازیدومیست‌ها (مثل قارچ زله‌ای) دو هاگ مثبت و منفی (یعنی ژنتیپ متفاوت دارند) رشد می‌کنند، در آخر با یکدیگر ادغام می‌شوند و بختیه‌های ایجاد می‌کنند که در سلول‌های آن دو هسته‌ی هابلوید با ژنتیپ متفاوت وجود دارد.

چیزه (۱) کاندیدا الیپکنتر نوعی مخمر (آسکومیست تک سلولی) است، بنابراین تووانایی ایجاد ساختار پرسولولی آسکوکارپ را ندارد.

چیزه (۲) پنی سیلیوم و آسپریلیوس و قارچ لای انگشتان با از نوع دئوتربومیست هستند و توولیدمثل جنسی ندارند. **فقط دارای غیرجنسی هستند و علی‌الخصوص غیرجنسی ایجاد می‌کنند**

چیزه (۴) زیگوت‌های موجود در زیگوسبورانٹ در شرایط مساعدمیوز می‌کنند و هاگ جنسی به وجود می‌آورند، در مرحله‌ی بعدی هاگ‌ها میتوز متساوی انجام می‌دهند و اسپورانٹ که محتوای هاگ‌های غیرجنسی است، ایجاد می‌شود.

۴۳۲۱

نما آغاز رشد جسم زرد، مقدار هورمون LH درون خون کاهش می‌یابد، همچنین مقدار هورمون پروژسترون در درون خون افزایش!!! **نر هنگام آزاد شدن تخمک از تخدمان یعنی در روز ۱۴ چرخه جنسی یک زن، مقدار استرتوژن درون خون کاهش می‌یابد و میزان پروژسترون رو به افزایش سرگذار است.**

چیزه (۱) شروع به ضخیم شدن دیواره رحم بعد از پایان قاعدگی شروع می‌شود (حدود روزای ۵ تا ۶) در این فاصله مقدار هورمون محرک فولیکولی (FSH) درون خون تقریباً ثابت است و مقدار هورمون پروژسترون نیز دارای غلظتی تقریباً ثابت در درون خون است.

چیزه (۲) رشد فولیکول‌ها از ابتدای چرخه جنسی شروع می‌شود، که در ابتدای چرخه هورمون لوتنینی کننده (LH) درون خون افزایش می‌یابد (ترشح از هیپوفیز پیشین) این یعنی هورمون آزاد کننده هیپوپalamوس ترشح افزایش یافته که بر هیپوفیز پیشین اثرگذاشته و هورمون LH به مقدار بیشتری از آن ترشح شده است و با توجه به شکل نیز هورمون پروژسترون نیز دارای غلظتی تقریباً ثابت در درون خون است.

چیزه (۳) در هنگام آزاد شدن تخمک از تخدمان یعنی در روز ۱۴ چرخه جنسی یک زن، مقدار استرتوژن درون خون کاهش می‌یابد و میزان پروژسترون به افزایش می‌گذارد.

۴۳۲۱

با توجه به اطلاعات سوال :

- ❖ ژنتیپ پدر و مادر از لحاظ RH : چون هر دو RH بوده ولی فرزند RH⁻ دارند، هر دو ناخالص اند. (Rr)
  - ❖ ژنتیپ پدر و مادر از لحاظ کورنگی (K) : پدر بیمار و مادر ناقل است چون سالم بوده و پسر بیمار دارد.
  - ❖ ژنتیپ پدر و مادر از لحاظ کم خونی داسی شکل (C) : هر دو سالم ولی فرزند بیمار است، پس هر دو ناخالص اند. (Cc)
  - ❖ ژنتیپ پدر و مادر از لحاظ گروه خونی (ABO) : پدر گروه خونی AO و مادر هم BO دارد چون فرزندان آنها O هستند.
- با کفته‌ها ژنتیپ مادر و پدر اینکونه است: AOrRcCcX^kY * BOrRcCcX^kX^k

(۱) پسری مشابه والد پدر :

$$\frac{9}{256} = (C) \frac{3}{4} \times (K) \frac{1}{4} \times (+) \frac{3}{4} \times (A) \frac{1}{4}$$

$$\frac{1}{64} = (C) \frac{1}{4} \times (K) \frac{1}{4} \times (+) \frac{3}{4} \times (A) \frac{1}{4}$$

(۲) دختر مبتلا به هردو بیماری و AA

۲۰ آزمون جامع زیست شناسی‌ساز کنکور (تک رقمه‌ها)

کلک معلم ساجدی

$$\frac{9}{256} = \frac{9}{4}$$

نسبت (۱) به (۲) :

۵ - ۳۲۱

با افزایش پتانسیم فون چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ مقدار ترشح آلدوسترون از بخش قشری غدد فوق کلیه افزایش می‌باید ← ← ← مقدار سدیم و پتانسیم در خون محرك ترشح آلدوسترون هستند.

گزینه (۱) سکرینین مهرک ترشح پسست؟ بی کربنات سدیم از بخش برون ریز پانکراس ... بی کربنات به فون می‌ریزد یا مهر؟ بی کربنات از بخش برون ریز پانکراس ترشح می‌شود، بنابراین بی کربنات به درون مجرأ وارد شده و پسیس به ابتدا روید ی باریک (دوازده) می‌ریزد.

گزینه (۲) اکسی توسمی از هیپوفیز پسین ترشح می‌شود. این یعنی هرمون های آزادکننده و مهارکننده ی هیپotalamus در ترشح آن بی تأثیر هستند.

گزینه (۳) اسید کلریدریک از کرام یک از سلول های معده ترشح می‌شود؛ سلول های حاشیه ای HCl ← ← ← از سلول های حاشیه ای و آنزیم از سلول های اصلی (پیتیک) ترشح می‌شود. (نکته: گاسترین محرك ترشح HCl و تاحدودی آنزیم های شیره ی معده است)

۶ - ۴۳۲۱

اعکاس های موجود در دستگاه گوارش شامل بلع و استفراغ است که در هیج کدام از آن ها گیرنده های پانکراس (مرکز اثر سکرینین) نقشی ندارند.

گزینه (۱) در انکاس بلع گیرنده گلو تحریک شده و در انکاس استفراغ گیرنده های گلو و معده و واژده تحریک می‌شوند.

گزینه (۲) در انکاس بلع که مرکز آن بصل النخاع است و به طور ارادی است بر مرکز تنفس (فصل النخاع) اثر می‌گذارد و سبب قطع تنفس در هنگام بلع می‌شود (شفاف سازی: بصل النخاع از بخش های مهم مغز و ساقه مغز محسوب می‌شود که کنترل اعمال حیاتی بدن را بر عهده دارد، در این بخش مراکز عصبی مهمی جهت اعمالی نظیر تنظیم ضربان قلب، تنفس، بلع، استفراغ، سرفه و عطسه... وجود دارد که در اینجا اشاره کردیم مرکز بلع در بخشی از بصل النخاع بر مرکز تنفس که در بخشی دیگر از آن است، تأثیر می‌گذارد)

گزینه (۳) انکاس استفراغ در نخستین خط دفاع غیر اختصاصی دارای نقش است.

۷ - ۴۳۲۱

سلول های حاصل از میوز I در جانوران:

* دارای کروموزوم مضاعف * فاقد قدرت تشکیل تتراد * عدد کروموزومی نصف سلول اولیه و .... است، منظور از این جمله که شاید خوندنش سخت باشه برآتون خیلی ساده است، قدرت تفکیک آللهای موجود در کروموزوم های همتای سلول زاینده یعنی بتواند کروموزوم های همتاش رو از هم جدا که که این اینکار برای گامت زایی به کار می‌رود، نکته این جاست که این سلول ها کروموزوم همتا ندارند که بخواهند دوباره تفکیک آن هارو انجام بدھند. (قیلی ساره ☺)

گزینه (۱) سلول های حاصل از تقسیم میوز I می‌توانند اصلاح میوز II را شروع نکنند و کروموزوم های مضاعف را در استوای سلول ردیف نکنند، نخست گوییم قطبی و اووسیت تانویه می‌توانند میوز II را هرگز انجام ندهند.

گزینه (۲) رد این گزینه مثل توضیح گزینه قبل است.

گزینه (۳) سلول حاصل از میوز I دارای کروموزوم مضاعف است، پس به ازای هر کروموزوم ۲ مولکول DNA دارد، کروموزوم های سلول حاصل از میوز II برابر است ولی مولکول های DNA سلول هاصل میوز I و برابر کروموزوم های گامت بالغ است.

تذکرہ مواستون باشه میوز در سلول فنی ملخ نر مورد بالا یعنی کروموزوم های سلول های هاصل از میوز I و میوز II برابر هست آن صدق نمی‌کند.

۸ - ۴۳۲۱

شبکه ای آندوپلاسمی و هسته درون جسم سلولی نورون ها قرار دارد. جسم سلولی و پایانه ای آکسون نورون ها توسط غلاف میلین (پوشش لیپیدی) احاطه نشده است.

گزینه (۱) دندرتیت می‌تواند در محل پس سیناپسی قرار گیرد.

گزینه (۲) دندرتیت ها و آکسون های می‌توانند در دستگاه عصبی محیطی حضور داشته باشند.

گزینه (۴) در سیناپس ها پیام الکتریکی به شیمیایی تبدیل می‌شود و منتقل می‌گردد.

سوالات آزمون (۱۱)

(طراح: سروش مرادی)

کدام مورد صحیح بیان شده است؟

- (۱) خروج آب از روزنه های برگ ها، سبب کاهش فعالیت سلول های پریسیکل در ریشه می شود.
 (۲) لایه های آندودرین در درون پوست گیاهان دانه دار، در کنترل ورود مواد نقش دارد.
 (۳) اختلاف فشار اسوزی در سلول های پوست ریشه، سبب حرکت آب در مسیر پروتونپلاستی می شود.
 (۴) روزنه های هوایی در بخش های جوان گیاه، تنها محل برای خروج آب از گیاه هستند.

در طی تولید مثل جنسی در قاج،.....

- (۱) کاندیدا آلبیکتر، بعد از تشکیل آسکوکارپ، بعضی از هسته های جفت شده ادغام می شوند.
 (۲) پنی سیلیوم، بعد از ایجاد ساختار تولید مثلی بر روی بافت میوه هاگ، طی میتوان ایجاد می گردد.
 (۳) زلماهی، بعد از ادغام نخینه های سلول های دو هسته ای با ماده ی زننیک متفاوت تشکیل می شود.
 (۴) ریزوپوس استولونیفر، بعد از تشکیل زیگوپورانژ، در شرایط ناساعد زیگوت های میوز انجام می دهدن.

به طور معمول، در چرخه جنسی یک زن سالم همزمان با ..... مقدار تولید ..... و مقدار پروژسترون ..... می یابد.

- (۱) شروع ضخیم شدن دیواره ی رحم - هورمون محرك فولیکولی افزایش - کاهش
 (۲) رشد فولیکول ها - هورمون آزاد کننده افزایش یافته - افزایش
 (۳) شروع رشد جسم زرد - هورمون لوتنینی کننده کاهش یافته - افزایش
 (۴) آزاد شدن تخمک از تخمدان - استرژون کاهش یافته - کاهش

هر دی جای RH^+ و مبتلا به کور رنگی (صفت مغلوب) با زنی سالم و دارای گروه B ازدواج کرده است. اگر فرزند اول پسری مبتلا به کوررنگی و کم خونی داسی شکل با گروه خونی A^- باشد و فرزند بعدی دختری با گروه خونی O^+ از لحاظ کوررنگی و کم خونی داسی شکل سالم باشد، نسبت تولد پسران دارای فنتیپ مشابه پدر به دختران مبتلا به هر دو بیماری با گروه خونی AB چقدر است؟

۹
۱۶۹
۳۲۹
۴۹
۸

در انسان سالم، ..... می تواند محرك ترشح ..... باشد.

- (۱) سکرتین - بی کربنات سدیم به خون
 (۲) هورمون آزاد کننده - اکسی توسمین از هیپوفیز پسین
 (۳) گاسترین - HCl - او سلول های اصلی معد

نمی توان گفت انعکاس های موجود در لوله گوارش انسان بالغ،.....

- (۱) در اثر تحریک گیرنده های موجود در دیواره گلو آغاز می گردد.
 (۲) سبب تأثیر مراکر مهم مغزی بر عملکرد یکدیگر می شوند.
 (۳) در نخستین خط دفاع غیر اختشاصی بدین نقش دارد.
 (۴) گیرنده های موجود در مرکز اثر سکرتین، در ایجاد آن ها تأثیر دارند.

به طور معمول، هر سلول حاصل از میوز I در جانوران قطعاً.....

- (۱) بدن همانندسازی ماده ی زننیک، کروموزوم های مضاعف خود را در استوای سلول ردیف می کند.
 (۲) به دنبال تغییر موقع اسکلت سلولی خود، کروموزوم ها قبل رویت شده و غشای هسته تجزیه می گردد.
 (۳) تعداد مولکول های DNA در آن، برابر تعداد کروموزوم های یک گامت بالغ است.
 (۴) فقد قدرت تفکیک آلل های موجود کروموزوم های همناتی سلول زاینده به منظور گامت زایی است.

به طور معمول در انسان، ..... هیچ گاه.....

- (۱) رشته های وارد کننده پیام عصبی به جسم سلولی - محل دریافت پیام عصبی نمی باشد.
 (۲) انشعابات خارج شده از جسم سلولی - بخشی از عصب محیطی تشکیل نمی دهد.
 (۳) بخش حاوی شبکه ای آندوبلاسمی در نورون - توسط غلاف لبیبدی احاطه نمی شود.
 (۴) محل ادغام وزیکول های محتوی ناقل عصبی با غشای پلاسمایی - در تبدیل پیام عصبی به پیام شیمیایی نقش ندارد.

در بخشی از نفرون که ..... نمی تواند ..... ترشح .....

- (۱) $NaCl$ باز جذب نمی شود - باز جذب آب صورت نگیرد.
 (۲) متیوین بن باز جذب می شود - ترشح H^+ رخ دهد.
 (۳) داروها ترشح می شوند - باز جذب غیرفعال بیکربنات صورت نگیرد.
 (۴) آب باز جذب نمی شود - باز جذب فال $NaCl$ رخ دهد.